

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2021-09-01

Diarienummer 0271/21

Handläggare

Martina Persson

Telefon: 0790-626850

E-post: martina.persson@ioff.goteborg.se

Svar på remiss om Göteborgs Stads energiplan 2022-2030

Förslag till beslut

1. Idrotts- och föreningsnämnden beslutar att godkänna remissvaret om förslag till Göteborgs Stads energiplan 2022-2030 och översända svaret till miljö- och klimatnämnden.

Sammanfattning

Miljö- och klimatnämnden sände 16 juni ut en remiss för uppdatering av energiplanen. Remissen ska vara besvarad senast den 30 september. Det är ett lagkrav att ha en energiplan för att säkra en god energiförsörjning. Energiplanen som nu är på remiss utgår från behoven i en växande stad och frågans komplexitet. Stadens klimatmål 2021-2030 utgör planens utgångspunkt, med fokus på följande områden:

- minskad energianvändning i bostäder och lokaler
- producera energi av enbart förnybara källor
- minska klimatpåverkan från transporter

Planen anger nio åtgärdsrubriker med tillhörande mottagare och målår. Idrotts- och föreningsförvaltningen (IOFF) berörs främst av åtgärder gällande energieffektivisering (2), förnybar el (4) samt transporter (7). Åtgärderna kräver att förvaltningen systematiskt och ambitiöst arbetar med energieffektivisering av sina anläggningar. Ser över potentialen kring solceller och fjärrkyla. Går över till fossilfria fordon och maskiner samt ökar parkeringsmöjligheter för cyklar. Förvaltningen uppfattar att detta ligger i linje med redan påbörjat miljöledningsarbete och har inget att tillägga. En uppskattad totalkostnad av åtgärderna är emellertid svår att göra på kort varsel. Utmaningen är att klara investeringskostnaderna inom ram, även om det över tid innebär minskade kostnader.

Att inte nå målen beräknas ge förödande klimatkonsekvenser. Att föregå med gott exempel kan anses ha gott signalvärde i publika verksamheter och lokaler.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förvaltningens arbete kräver både fossilfria fordon och maskiner. Det är en omställningsprocess som har påbörjats och förvaltningen köper i dagsläget nästintill bara in nya eldrivna maskiner och verktyg.

Förvaltningen jobbar även med att bygga fler cykelvänliga anläggningar. Kostnaderna för detta kommer att variera men en uppskattning är att det kan kosta mellan 100 – 150 tkr per anläggning.

Göteborgs leasing bör ha en bra summering kring merkostnader för stadens förvaltningar gällande övergång till fossilfria fordon. Förvaltningen vill poängtera att den totala övergången från fossila bränslen till fossilfria fordon och maskiner kommer samtidigt att bidra till en ökad energi och elförbrukning.

Åtgärdsområde 2 - Energieffektivisering

Det är energikrävande att göra is och värma bassänger. Energiinvesteringar kostar, men bedöms även ge besparingar på längre sikt. Att systematiskt energieffektivisera idrottsanläggningar kräver stor kompetens och ständigt justerande av styr- och reglersystem. Regleringen ska klara ojämna belastningar samt höga prestandakrav gällande hygien, säkerhet, tillgänglighet, flexibilitet och med mera. Idrott- och föreningsförvaltningens lokaler använder runt 27.000.000 kWh per år, eller 70.000 kWh per dygn. Ständigt utvecklingsarbete kring flexibla lokaler och samutnyttjande för att få till optimalt nytta i förhållande till kostnader pågår hos förvaltningen.

Förvaltningen har under våren 2021 tagit fram en anvisning för energieffektivisering för att klara klimatmålen. I en första genomlysning av fem anläggningar ger en energianalys minskad energianvändning med cirka 650.000 kWh/år om alla föreslagna åtgärderna och investeringarna genomförs, inklusive solcellsinstallationer. Kostnaden för åtgärderna uppskattas till fyra miljoner kronor.

Räknat på hela förvaltningens anläggningsbestånd skulle en schabloniserad besparing kunna ligga på upp till 20 procent. Investeringskostnaderna skulle i den beräkningen ligga på mellan 25 och 33 mkr.

Energiinvesteringar kostar och bedöms ge besparingar på längre sikt. Energifiserna befaras emellertid öka för att klara klimatmålen och skapa ökad kapacitet gällande energi-/effektförserjning till staden.

Åtgärdsområde 4 - Producera förnybar energi

Att installera solceller på nybyggnationer samt lämpliga befintliga tak vid renovering kan vara ekonomiskt lönsamt på längre sikt. Solcellspriserna har sjunkit rejält senaste åren, varför det beräknas vara en god investering vid gynnsamt läge såvida säkerhet, skadegörelse samt god uppföljning tillgodoses. Dock innebär det investeringsmedel utanför befintlig ram. Under 2021 gjorde förvaltningen en rad energianalyser på en handfull anläggningar. Kostnaden är inkluderad i den totala kostnadsberäkningen ovan. Kostnaderna för att installera solceller varierar per anläggning och beroende på flera parametrar. Grovt uppskattat är installationskostnader runt 2 - 5 mkr, med en återbetalningstid på runt 15 år för en idrottsanläggning. Idrotts- och föreningsförvaltningens energistrategi har ett mål kring solcellsproduktion.

Kostnader kring skadegörelse, säkerhet och driftsstörningar samt ökat behov av ny kompetens behöver emellertid räknas in i en total kalkyl, utifrån lokalförvaltningens erfarenhet.

Åtgärdsområde 7 - Resor, transporter och arbetsmaskiner

Till 2023 ska Göteborgs stads tjänstebilar vara fossilfria. Förvaltningen har nått halvvägs gällande fossilfria fordon och arbetar med att elektrifiera fordonsparken. Omställningen sker succesivt och inom befintlig budgetram.

I dagsläget har förvaltningen 4,4 mkr i leasingkostnader per år för sin fordonsflotta och kostnader för bränsle är runt 900 tkr. En övergång till elfordon minskar bränslekostnaderna medan leasingkostnaderna ökar med laddinfrastrukturens utbyggnad.

Förvaltningen har 58 tjänstebilar varav sex stycken är eldrivna. Ytterligare 38 fordon anses fossilfria enligt nuvarande definition. Att byta ut leasingavtalen till elfordon beräknas kunna hanteras inom befintlig budgetram.

Nyinvesteringar i laddstolpar på egen mark samt, ökade hyrestillägg ryms inte inom befintlig ram.

Bedömning ur ekologisk dimension

Att klara klimatmålen är avgörande för stadens framtid som äventyras av älvens flöden och en stigande havsnivå. Planen utgår från att nationella och lokala klimatmål ska klaras.

Den icke förbrukade energin är den miljövänligaste sett ur såväl klimat- som resurssynpunkt, varför fokus på energieffektivisering anses mycket viktigt. Åtgärder som kan utföras utan omfattande insatser har störst potential att bli lönsamma. Exempelvis smart styrning och övervakning, beteendeförändring eller att använda ytor mer effektivt.

Föreslagna solcellssatsningar nyttjar takytor och minskar avståndet mellan produktion och användning av el, vilket minskar energiförluster och ökar stadens lokala försörjningsgrad. Idrottslokaler har ofta stora takytor vilket kan ge stor potential för solceller, samtidigt är de ofta låga, vilket gör att de riskerar skuggas av andra byggnader i en tätbebyggd stad.

Att skapa en hållbar fordons- och maskinpark är viktigt för att nå klimatmålen. Omställningen pågår redan inom staden och på idrotts- och föreningsförvaltningen.

Bedömning ur social dimension

Energiplanen i sig bedöms inte ha någon direkt påverkan på den sociala dimensionen, mer än att arbetsmiljön och stadsmiljön blir renare. Idrottsanläggningar nyttjas av besökare i alla åldrar. Det har således ett stort symbolvärde att idrottsanläggningar agerar som föredömen då det både påverkar den enskilde besökaren och visar att staden tar sitt ansvar.

Samverkan

Facklig samverkan har ej skett i frågan.

Bilagor

1. Göteborgs Stads energiplan 2022-2030
2. Mall för svar på fråga 2, detaljerade synpunkter
3. Mall för svar på uppskattade kostnader

Ärendet

Miljö- och klimatnämnden sände 16 juni ut en remiss för uppdatering av energiplanen. Remissen ska vara besvarad senast 30 september. Idrotts- och föreningsnämnden har tagit del av remissen och översänder sitt svar till miljö- och klimatnämnden.

Beskrivning av ärendet

Miljöförvaltningen har i samverkan med Göteborg Energi AB, Förvaltnings AB Framtiden, och med stöd från förvaltningar samt bolag tagit fram ett förslag till Göteborgs Stads energiplan 2022–2030. Energiplanen syftar till att driva på genomförandet av åtgärder som leder till att Göteborgs Stad når följande mål i Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram 2021–2030:

- Minska energianvändningen i bostäder och lokaler
- Producera energi enbart av förnybara källor
- Minska klimatpåverkan från transporter

Energiplanen syftar till att bibehålla och utveckla stadens arbete med att ha en trygg samt säker energiförsörjning. Den ska även utgöra en gemensam utgångspunkt som visar riktningen för Göteborgs Stads arbete med energifrågor. Genom detta uppfylls samtidigt lagkravet om kommunal energiplanering.

Planen anger nio åtgärdsrubriker med tillhörande mottagare och målar. De flesta punkter rör främst Göteborg Energi och fysisk planering av staden för att säkra såväl effektbehov, energibehov samt klara klimatmålen. Idrotts- och föreningsförvaltningen berörs främst av åtgärder gällande energieffektivisering (2), förnybar el (4) samt transporter (7).

1. Flexibelt och kapacitetssäkert energisystem
2. **Energieffektivisering av den kommunala sektorn**
3. Energieffektivisering av den privata sektorn
4. **Förnybar el** (solceller på byggnader)
5. Förnybar och återvunnen värme
6. Förnybar och återvunnen kyla
7. **Energieffektiva och fossilfria resor, transporter och arbetsmaskiner**
8. Utökad tillgång till laddplatser och fossilfria fordonsbränslen
9. Koldioxidinfångning och lagring

Åtgärderna kräver systematiskt och ambitiöst arbete med energieffektivisering.

Förvaltningen har inte varit delaktig i planarbetet, men åtgärderna är förväntade utifrån Göteborgs beslutad miljö- och klimatprogram 2021-2030.

Förvaltningens bedömning

Planen är en konkretisering med åtgärder för att uppnå Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram 2021–2030. Förvaltningen har inga tillägg eller synpunkter på energiplanens innehåll och struktur.

Att minska den totala energiförbrukningen parallellt med ökat behov av ny bebyggelse och utökad service kräver nytänkande avseende teknik och beteende. Även behovet av anläggningar för idrott och motion ökar i en växande stad. Med förvaltningens påbörjade arbete bör målet om minskad förbrukning per nyttjad timma emellertid kunna uppnås.

Förvaltningen bedömer att energiplanens åtgärder är ambitiösa, men rimliga för att skapa en hållbar stad. Förvaltningen har inget att tillägga, mer än att en helt korrekt kostnadsberäkning är svår att ta fram med så kort varsel.

Att avsätta medel för investeringar i samband med ny- och ombyggnation, en aktiv utfasning av energikrävande och fossila lösningar, smart styrning och övervakning, beteendeförändring samt att använda ytor mer effektivt ser vi är avgörande för att planen ska leda till handling.

Av idrotts- och föreningsförvaltningen krävs systematiskt arbete med energieffektivisering av anläggningar. Att se över potentialen kring solceller och fjärrkyla. Utöka övergången till fossilfria fordon och maskiner samt ökade parkeringsmöjligheter för cyklar. Förvaltningen uppfattar att detta ligger i linje med redan påbörjat miljöledningsarbete och har inga övriga synpunkter.

Anders Ramsby

Lotta Lidén Lundgren

Förvaltningsdirektör

Avdelningschef